สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)
Community Organizations Development Institute (Public Organization)

๙๑๒ ถนนนวมินทร์ แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๔๐ โทร ๐๒ ๓๗๘ ๘๓๐๐ โทรสาร ๐๒ ๓๗๘ ๘๓๔๒

ประกาศสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)
เรื่อง แนวทางและหลักเกณฑ์การสนับสนุนโครงการการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยบ้านมั่นคง
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

ด้วยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) มีภารกิจสนับสนุนและให้การช่วยเหลือแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน โดยรัฐบาลได้มีแผนแม่บทการพัฒนาที่อยู่อาศัย ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ซึ่งมุ่งเน้นให้คนไทยทุกคนเข้าถึงสิทธิในที่อยู่อาศัย มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตที่มีคุณภาพ ซึ่งใช้เป็นกรอบในการพัฒนาที่อยู่อาศัยระยะยาว และเสริมสร้างความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายและครอบคลุมในทุกมิติ ซึ่งสถาบันได้รับมอบหมายให้ดำเนินการสนับสนุนการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนผู้มีรายได้น้อย เพื่อให้ประชาชนมีที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมและมั่นคง ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานโครงการการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยบ้านมั่นคง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ เป็นไปด้วยความถูกต้อง เรียบร้อย มีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล และมีแนวทางในการสนับสนุนและดำเนินโครงการที่ชัดเจน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมติคณะอนุกรรมการบ้านมั่นคงและการจัดการที่ดิน ในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๙ ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน จึงออกประกาศสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) เรื่อง แนวทางและหลักเกณฑ์การสนับสนุนโครงการการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยบ้านมั่นคง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การสนับสนุนโครงการการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยบ้านมั่นคง มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) โครงการบ้านมั่นคงเมือง

(๑.๑) เพื่อแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยในชุมชนแออัด ชุมชนบุกรุก กลุ่มบ้านเช่า ผู้ไร้ที่ดินอยู่อาศัย ในเมือง หรือผู้มีรายได้น้อยที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนเนื่องจากที่อยู่อาศัยไม่มีความมั่นคง มีสภาพชำรุดทรุดโทรม หรือเป็นผู้ประสบปัญหาภัยพิบัติ หรือถูกไล่รื้อชุมชน

(๑.๒) เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาชุมชนอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมให้ผู้มีรายได้น้อยมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคง มีคุณภาพชีวิตที่ดี ได้รับการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคม เกิดความมั่นคงในเรื่องที่อยู่อาศัย และที่ดิน เกิดกระบวนการเรียนรู้และองค์ความรู้ชุมชน เกิดชุมชนที่เข้มแข็ง

(๑.๓) เพื่อให้เกิดระบบการบริหารจัดการที่ดีร่วมกันของชุมชนท้องถิ่น มีระบบบริหารจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ สามารถเชื่อมโยงการพัฒนาอย่างเป็นระบบทั้งในและนอกชุมชน

(๑.๔) เพื่อให้เกิดระบบข้อมูลและแผนร่วมในการพัฒนาชุมชน ใช้เป็นแนวทางเชื่อมโยงการพัฒนาชุมชนอย่างบูรณาการ เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สวัสดิการ สิ่งแวดล้อม เกิดการออมทรัพย์เพื่อสร้างทุนของชุมชน

(๑.๕) เพื่อให้เกิดรูปธรรมและรูปแบบในการแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยของชุมชนอย่างหลากหลาย สอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชนตามบริบทของพื้นที่ เกิดการจัดการร่วมกันของชุมชน ท้องถิ่น องค์กรพัฒนาต่าง ๆ สถาบันวิชาการ และหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง

(๒) โครงการบ้านมั่นคงชนบท

(๒.๑) เพื่อแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินของผู้มีรายได้น้อยในชนบท ที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนเนื่องจากไม่มีความมั่นคงในเรื่องที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย มีสภาพที่อยู่อาศัยที่ชำรุดทรุดโทรม ผู้ประสบปัญหาภัยพิบัติ ถูกไล่รื้อ หรือผู้ได้รับผลกระทบจากนโยบายของรัฐ

(๒.๒) เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาชุมชนอย่างเป็นระบบที่เป็นการพัฒนาทั้งตำบลโดยชุมชนเป็นผู้กำหนดแนวทางพัฒนาและการขับเคลื่อนของตนเอง แก้ไขปัญหาที่ดินที่อยู่อาศัยและครอบคลุมการพัฒนาทุกด้าน คงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของพื้นที่ วิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา ที่ทำให้เกิดความเข้มแข็งของตำบล

(๒.๓) เพื่อให้เกิดระบบการบริหารจัดการที่ดีของชุมชนท้องถิ่น มีระบบบริหารจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพ ตรวจสอบได้ สามารถเชื่อมโยงการพัฒนาระบบทั้งในและนอกชุมชน ตำบล

(๒.๔) เพื่อสร้างความร่วมมือภายในชุมชน ท้องถิ่น ท้องที่ และหน่วยงานภาคี ตั้งแต่การจัดการข้อมูล การจัดทำผังและแผนการพัฒนาตำบล การสร้างระบบทุนร่วมของคนในตำบล กลุ่มกองทุนหรือกลุ่มออมทรัพย์หรือสวัสดิการที่ต่อเนื่อง ตลอดจนการจัดการทรัพยากรของคนในตำบล โดยมีสภาองค์กรชุมชนหรือสวัสดิการชุมชนหรือเครือข่ายองค์กรชุมชน เป็นกลไกในการเชื่อมโยงการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่

(๒.๕) เพื่อสร้างรูปธรรมและรูปแบบการแก้ปัญหาที่ดินทำกินที่อยู่อาศัยของชุมชน ยกระดับคุณภาพชีวิต สร้างความมั่นคงในที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินอย่างยั่งยืนในถิ่นฐานเดิมของตนเอง

(๓) โครงการบ้านมั่นคงชาติพันธุ์

(๓.๑) เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้ชุมชนชาติพันธุ์ในฐานะ “ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม” ในการพัฒนาพื้นที่การตั้งถิ่นฐานชุมชน ตั้งแต่พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน แหล่งทำมาหากิน พื้นที่ทางจิตวิญญาณ พื้นที่อนุรักษ์ ภูมิปัญญาต่าง ๆ ตามวิถีวัฒนธรรมและจารีตชุมชนอย่างยั่งยืน

(๓.๒) เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้ชุมชนชาติพันธุ์มีการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างสมดุลและยั่งยืน ได้รับการคุ้มครองและยอมรับสิทธิทางกฎหมายในฐานะพลเมือง

(๓.๓) เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์มีความมั่นคงในชีวิต มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี พึ่งตนเองได้ด้วยการดำรงชีวิตและวิถีการทำมาหากิน ควบคู่กับการผสานองค์ความรู้ใหม่

(๓.๔) สร้างกลุ่มองค์กรที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนความเข้มแข็งชุมชน โดยยึดหลัก “สิทธิทางวัฒนธรรม” และ “สิทธิชุมชนดั้งเดิม” ยอมรับหลักการของเขตพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์

(๓.๕) เพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงในที่ดินระบบร่วม โฉนดชุมชน หรือยอมรับการประกาศเขตคุ้มครองวิถีวัฒนธรรมกลุ่มชุมชนชาติพันธุ์ที่หลากหลาย

(๓.๖) เพื่อยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีบนฐานเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรมพื้นที่ของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ที่หลากหลาย

(๔) โครงการบ้านเช่าสวัสดิการราคาถูก

(๔.๑) เพื่อสนับสนุนให้กลุ่มที่อาศัยในชุมชนแออัด กลุ่มคนไร้บ้าน เร่ร่อนในพื้นที่สาธารณะหรือในศูนย์พักคนไร้บ้าน กลุ่มผู้เช่าห้องในชุมชน กลุ่มผู้ใช้แรงงาน นักศึกษาที่จบการศึกษาใหม่ ผู้มีรายได้น้อยในเมือง ที่มีความสามารถทางการเงินน้อย ให้สามารถเข้าถึงการอยู่อาศัยที่ดีได้

(๔.๒) เพื่อพัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยรูปแบบที่หลากหลาย โดยเฉพาะรูปแบบการเช่าเพื่อที่อยู่อาศัยที่สอดคล้องกับความสามารถของกลุ่มคนจนในเมืองที่ความสามารถศักยภาพทางการเงินน้อย ใช้ห้องที่อยู่เช่าราคาถูก เป็นพื้นที่ให้เกิดรวมกลุ่ม พัฒนาคน เตรียมความพร้อมการพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มองค์กร เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้สามารถจัดการตนเองได้

(๔.๓) เพื่อประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการสนับสนุนและขยายผลการจัดสวัสดิการห้องเช่าราคาถูก และการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้เช่าห้อง

(๔.๔) เพื่อยกระดับองค์กรชุมชนในโครงการบ้านมั่นคง ทั้งที่เป็นนิติบุคล คณะบุคคล มีความสามารถในการบริหารพื้นที่ในโครงการบ้านมั่นคง สร้างรายได้ด้านเศรษฐกิจชุมชน ที่นำไปสู่การดูแลผู้มีรายได้น้อยที่ยังไม่มีความสามารถในการเข้าถึงที่อยู่อาศัยในเมือง

(๕) โครงการบ้านมั่นคงผู้ประสบภัยพิบัติ (เมืองและชนบท)

(๕.๑) เพื่อแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยของชุมชนคนจนผู้มีรายได้น้อยในที่ดินตนเอง ผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อนเนื่องจากภัยพิบัติ ภัยธรรมชาติ เป็นความเสียหายทั้งชุมชนทั้งอุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย ดินโคลนถล่มหรืออื่น ๆ

(๕.๒) เพื่อช่วยเหลือชุมชนคนจนผู้มีรายได้น้อยในที่ดินตนเองที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองและเข้าไม่ถึงการแก้ไขปัญหาจากหน่วยงานอื่น ๆ โดยเฉพาะเรื่องที่อยู่อาศัยชุมชน

(๕.๓) เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาชุมชนอย่างเป็นระบบ ให้ผู้มีรายได้น้อยมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคง มีคุณภาพชีวิตที่ดี ได้รับการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคม เกิดความมั่นคงในเรื่องที่อยู่อาศัยและที่ดิน เกิดกระบวนการเรียนรู้และองค์ความรู้ชุมชน เกิดชุมชนที่เข้มแข็ง

(๕.๔) เพื่อให้สมาชิกในชุมชนเกิดการรวมกลุ่มจัดตั้งองค์กร พัฒนาระบบการบริหารจัดการที่ดีของชุมชนท้องถิ่น เกิดการบริหารจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพ ตรวจสอบได้ สามารถเชื่อมโยงการพัฒนาอย่างเป็นระบบทั้งในและนอกชุมชน

(๕.๕) เพื่อให้เกิดระบบข้อมูลและแผนรวมในการพัฒนาชุมชน ใช้เป็นแนวทางเชื่อมโยงการพัฒนาชุมชนอย่างบูรณาการ มีการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สวัสดิการ สิ่งแวดล้อม มีการออมทรัพย์เพื่อการสร้างทุนของชุมชน

(๕.๖) เพื่อให้เกิดรูปธรรมและรูปแบบในการแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยของชุมชนอย่างหลากหลายสอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชนตามบริบทของพื้นที่ เกิดการจัดการร่วมกันของชุมชน ท้องถิ่น องค์กรพัฒนาต่าง ๆ สถาบันวิชาการ และหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง

(๖) โครงการบ้านมั่นคงลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง (แผน ๑)

(๖.๑) เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาที่อยู่อาศัยผู้ที่ได้รับผลกระทบจากแผนการบรรเทาอุทกภัยลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง โดยมีโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการและสิ่งแวดล้อมที่ดี มีรูปแบบที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต และความสามารถในการใช้จ่ายของคนในชุมชน

(๖.๒) เพื่อสร้างความมั่นคงในการอยู่อาศัยและพัฒนาคุณภาพชีวิตในทุกมิติ ทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สุขภาพอนามัย และสิ่งแวดล้อม ที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ โดยผู้มีรายได้น้อยมีการรวมกลุ่มและจัดการพัฒนาองค์กรชุมชนร่วมกันอย่างเป็นระบบทั้งชุมชน

(๖.๓) เพื่อพัฒนารูปธรรมการจัดการร่วมกันของพื้นที่ ในการจัดความสัมพันธ์ลักษณะแนวราบ ระหว่างชุมชน ท้องถิ่น และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยกระบวนการทำงาน เรียนรู้ และพัฒนาร่วมกันของทุกภาคส่วน ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองของชุมชน

(๖.๔) เพื่อสนับสนุนการดำเนินการโครงการให้เป็นไปตามแผนงาน ลดการเผชิญหน้าและความขัดแย้งของประชาชนที่อาศัยอยู่เดิมในเขตก่อสร้าง และรัฐบาลมีมาตราการรองรับผู้ได้รับผลกระทบได้อย่างเหมาะสม

(๗) โครงการบ้านมั่นคงชุมชนชายแดนไทย

(๗.๑) เพื่อพัฒนาศักยภาพคนในชุมชน ในการสร้างความเข้มแข็ง ชุมชนท้องถิ่นของตนเองแก้ปัญหา

(๗.๒) เกิดการพัฒนายกระดับคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจชุมชนฐานราก โดยชุมชนมีส่วนร่วมสำคัญในการพัฒนา

(๗.๓) เพื่อสนับสนุนการยกระดับความมั่นคงในที่อยู่อาศัยและการจัดระเบียบสิทธิประโยชน์การใช้ประโยชน์ที่ดินรัฐอย่างถูกกฎหมายในพื้นที่ชายแดน ผ่านโครงการบ้านมั่นคงชายแดน

(๗.๔) เพื่อส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายและพัฒนาศักยภาพความสามารถในการหาข่าวสารความเคลื่อนไหวสถานการณ์ เป็นทีมชายแดนของชุมชนในการร่วมเฝ้าระวัง เกิดระบบการเตือนภัยโดยชุมชนและการสร้างความปลอดภัยของพื้นที่

(๗.๕) เพื่อพัฒนาและสร้างระบบกลไกความร่วมมือในระดับพื้นที่ นำไปสู่เชื่อมโยงการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาคี ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะหน่วยความมั่นคง ท้องที่ และท้องถิ่น

ข้อ ๒ การสนับสนุนโครงการการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยบ้านมั่นคง มีเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

(๑) เกิดการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อยในเมืองอย่างเป็นระบบ ให้ครอบคลุมทุกมิติและผู้เดือดร้อนมากที่สุด เพื่อให้สังคมอยู่ดีมีสุขถ้วนหน้า

(๒) เกิดกลไกคณะกรรมการพัฒนาระดับเมืองและระดับตำบลที่มีองค์ประกอบจากผู้แทนชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคีพัฒนาต่าง ๆ ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาร่วมกัน

(๓) ชุมชนเมือง ชุมชนชนบท ชุมชนชาติพันธุ์ ชุมชนลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง ชุมชนชายแดนไทย มีบทบาทหลักในการบริหารจัดการแผนงาน งบประมาณ และในการดำเนินงานพัฒนา โดยมุ่งการได้รับประโยชน์อย่างทั่วถึง และมีส่วนช่วยลดความเหลื่อมล้ำ

(๔) เกิดการพัฒนาคนอย่างกว้างขวาง มีผู้นำชุมชนที่เป็นนักยุทธศาสตร์ และนักปฏิบัติการในการขับเคลื่อนงานพัฒนา และคนรุ่นใหม่เข้าสู่กระบวนการพัฒนา

(๕) เกิดความร่วมมือของภาคีพัฒนา และการทำงานร่วมในการพัฒนาทั้งจากชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ ในการสร้างนวัตกรรมงานพัฒนาที่ดิน ที่อยู่อาศัยและคุณภาพชีวิตทุกมิติ วิถีวัฒนธรรมชุมชน

(๖) เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายบ้านมั่นคงจังหวัด เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนงานที่ดินที่อยู่อาศัย และพัฒนาคุณภาพชีวิตทุกมิติทั้งเมืองและชนบท นำไปสู่การจัดทำแผนการพัฒนาที่อยู่อาศัยระดับจังหวัด

ข้อ ๓ สถาบันจะสนับสนุนงบประมาณโครงการการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยบ้านมั่นคง โดยมีกรอบงบประมาณสนับสนุนการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยทั้งในเมืองและชนบท ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ จำนวนรวม ๒,๔๐๐ ครัวเรือน วงเงินงบประมาณรวม ๑๙๗,๒๐๐,๘๐๐ บาท โดยมีแนวทางการสนับสนุนเพื่อให้เอื้อต่อรูปแบบการพัฒนาที่อยู่อาศัยที่มีความหลากหลายแตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

(๑) ทิศทางการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

(๑.๑) สนับสนุนให้เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายบ้านมั่นคงจังหวัด เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนงานที่ดิน ที่อยู่อาศัย และพัฒนาคุณภาพชีวิตทุกมิติทั้งเมืองและชนบท วิถีวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม มีระบบฐานข้อมูลของตนเอง นำไปสู่การจัดทำแผนระยะ ๓ - ๕ ปี

(๑.๒) กลุ่มผู้เดือดร้อนเป็นหลักในการกำหนดแนวทางพัฒนาและการขับเคลื่อนแก้ไขปัญหาความยากจน สร้างความมั่นคงการอยู่อาศัยและการพัฒนาทุกด้านในระยะยาว

(๑.๓) ส่งเสริมกระบวนการออมทรัพย์ และสร้างระบบทุนของคนในชุมชน เมือง ตำบล กองทุนสวัสดิการที่ต่อเนื่อง เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชน เมือง ตำบลอย่างยั่งยืน

(๑.๔) จัดทำแผนและผังการพัฒนาทั้งเมืองหรือตำบลที่มากกว่าที่อยู่อาศัย ครอบคลุมการพัฒนาทุกด้านที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ วิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา ที่ทำให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น เช่น การพัฒนาคน เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาวะ

(๑.๕) สนับสนุนให้ชุมชนและเครือข่ายเป็นผู้บริหารโครงการ โดยมีการทำงานร่วมกับเครือข่าย ท้องถิ่น หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง มีระบบการบริหารจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้

(๑.๖) พัฒนาศักยภาพผู้นำและแกนนำ ขบวนองค์กรชุมชน เพื่อยกระดับเป็นนักยุทธศาสตร์และนักปฏิบัติการ การพัฒนาคนทำงานรุ่นใหม่ให้เข้าสู่กระบวนการพัฒนา

(๑.๗) พัฒนายกระดับคุณภาพทั้งกลุ่มออมทรัพย์ สหกรณ์ทุกประเภทภายใต้โครงการบ้านมั่นคง พัฒนาต่อยอดการบริหารจัดการการเงินชุมชนและสินเชื่อคนจนมากกว่าเรื่องบ้าน สร้างระบบเศรษฐกิจชุมชน และสวัสดิการชุมชน

(๑.๘) พัฒนาโครงการที่มีคุณภาพทั้งโครงการเดิมและใหม่ในโครงการบ้านมั่นคงให้แล้วเสร็จ สร้างนวัตกรรมที่อยู่อาศัยชุมชนในรูปแบบที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการ บริบทของพื้นที่และสถานการณ์ความเร่งด่วน

(๑.๙) สร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดการความรู้ ศูนย์เรียนรู้บ้านมั่นคง สู่การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สื่อสารสาธารณะ

(๑.๑๐) สร้างและขยายผลความร่วมมือกับภาคีพัฒนาใหม่ ๆ เช่น สถาบันการศึกษา ภาคีวิชาการ ภาคเอกชนต่าง ๆ เป็นต้น ในการสนับสนุนพื้นที่งานพัฒนาทุกระดับ

(๒) เกณฑ์การสนับสนุนงบประมาณโครงการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยบ้านมั่นคงเมืองและชนบท มีกรอบงบประมาณ (ใช้ฐานคิดการสนับสนุนค่าเฉลี่ยต่อครัวเรือน) ตามรายละเอียด ดังนี้

(๒.๑) การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยบ้านมั่นคงเมือง

(๒.๑.๑) สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค ตามรูปแบบการพัฒนา ดังนี้

(๒.๑.๑.๑) ปรับปรุงในที่ดินเดิม ๒๕,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน

(๒.๑.๑.๒) รื้อสร้างใหม่ในที่ดินเดิม หรือในที่ดินใหม่ ๕๐,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน

(๒.๑.๑.๓) สร้างอาคารสูง ๖๐,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน

(๒.๑.๒) สนับสนุนการบริหารจัดการชุมชนและเครือข่ายและคณะกรรมการเมือง ร้อยละ ๕ ของงบสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค กรอบวงเงินงบประมาณไม่ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท วงเงินงบประมาณรวมต้องไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท

(๒.๑.๓) การพัฒนาสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิต ๖๕๐ บาทต่อครัวเรือน

(๒.๑.๔) การอุดหนุนการพัฒนาที่อยู่อาศัย ๓๕,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน

(๒.๒) การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยบ้านมั่นคงชนบท

(๒.๒.๑) สนับสนุนการพัฒนากระบวนการและพัฒนาความสามารถ ๒,๕๐๐ บาทต่อครัวเรือน ทั้งนี้ ระดับตำบล โครงการภาพรวมทั้งตำบล วงเงินงบประมาณไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาทต่อโครงการ ระดับกลุ่ม องค์กรชุมชนหรือหมู่บ้าน วงเงินงบประมาณไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อโครงการ

(๒.๒.๒) สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค ดังนี้

(๒.๒.๒.๑) พัฒนาด้านกายภาพ ๑๒,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน

(๒.๒.๒.๒) พัฒนาด้านเศรษฐกิจ ๒,๕๐๐ บาทต่อครัวเรือน โดยวงเงินงบประมาณรวมไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทต่อตำบล

(๒.๒.๒.๓) พัฒนาด้านสังคม ๒,๕๐๐ บาทต่อครัวเรือน โดยวงเงินงบประมาณรวมไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทต่อตำบล

(๒.๒.๓) การอุดหนุนการพัฒนาที่อยู่อาศัย ๔๐,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน กรณีสร้างในที่ดินเดิม จำนวนครัวเรือนไม่เกิน ๓๐๐ ครัวเรือน สามารถเสนองบประมาณได้ภายใต้กรอบงบประมาณอุดหนุนการพัฒนาที่อยู่อาศัย ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาทต่อตำบล กรณีที่มีผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยเกิน ๓๐๐ ครัวเรือน

สามารถเสนองบประมาณเพิ่มเติมได้ภายใต้กรอบงบประมาณอุดหนุนการพัฒนาที่อยู่อาศัย ๑๒,๐๐๐,๐๐๐ บาทต่อตำบล และกรณีสร้างในที่ดินใหม่สนับสนุนงบประมาณตามจำนวนครัวเรือนที่มีอยู่จริง

(๒.๓) การสนับสนุนบ้านเช่าสวัสดิการราคาถูก มีเป้าหมายและกรอบงบประมาณสนับสนุนผู้มีรายได้น้อยในเมือง สามารถเข้าถึงการอยู่อาศัยที่สอดคล้องกับความสามารถของกลุ่มคนจนในเมือง ให้สามารถมีที่อยู่อาศัยในลักษณะห้องเช่าราคาถูก ส่งเสริมความร่วมมือในการทำงานเพื่อช่วยเหลือกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน จำนวน ๑๕๑ ครัวเรือน โดยมีกรอบการสนับสนุนในการอุดหนุนพัฒนาที่อยู่อาศัยและพัฒนาระบบสาธารณูปโภค ๗๕,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน วงเงินงบประมาณรวม ๑๑,๓๕๐,๐๐๐ บาท

(๒.๔) การสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคงผู้ประสบภัยพิบัติ กรณีการเกิดภัยพิบัติหรือภัยธรรมชาติในพื้นที่บ้านมั่นคงเมือง ให้ใช้หลักเกณฑ์ตามข้อ ๓ (๒.๑) การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยบ้านมั่นคงเมือง กรณีในพื้นที่บ้านมั่นคงชนบท ให้ใช้หลักเกณฑ์ตามข้อ ๓ (๒.๒)

(๒.๕) การสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคงชาติพันธุ์

(๒.๕.๑) สนับสนุนการพัฒนากระบวนการและพัฒนาความสามารถของกลุ่มชาติพันธุ์และเครือข่าย กรอบวงเงินงบประมาณภาพรวมไม่เกิน ๖๔,๕๐๐ บาทต่อครัวเรือน โดยสนับสนุนตามจำนวนครัวเรือนผู้เดือดร้อนที่เข้าร่วมโครงการจริง ได้ทั้งระดับชุมชนเดี่ยว ระดับชุมชนร่วมกับตำบล และระดับชุมชนข้ามตำบลเชิงภูมินิเวศต่าง ๆ ในภาพรวม โดยให้ชุมชนสามารถคิดค้นและออกแบบแนวทางการดำเนินงานและแผนงาน โดยเน้นการเชื่อมโยงบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายองค์กรชุมชนในพื้นที่ท้องถิ่น ท้องที่ หน่วยงานภาคีพัฒนาที่เกี่ยวข้อง ทั้งระดับพื้นที่และนโยบาย เช่น ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) หรือ สวพส. สถาบันการศึกษาภาคีมหาวิทยาลัยต่างๆ และภาคเอกชน เป็นต้น มีงบประมาณด้านต่าง ๆ ดังนี้

(๒.๕.๑.๑) สนับสนุนงบอุดหนุนการพัฒนาที่อยู่อาศัย ตามวิถีความเป็นอยู่เอกลักษณ์ อัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ทั้งชุมชนในที่ดินเดิมและที่ดินรองรับใหม่

(๒.๕.๑.๒) สนับสนุนงบอุดหนุนการพัฒนาด้านกายภาพ การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จะเอื้ออำนวยให้ชุมชนสามารถอยู่อาศัยได้ในสภาพที่เหมาะสมหรือดีขึ้นกว่าเดิม ได้แก่ ถนน ทางเดิน สะพาน ท่อระบายน้ำ ระบบไฟฟ้า ประปา พลังงานทดแทนโซล่าเซลล์ ฝายชะลอน้ำ ระบบน้ำเพื่อการเกษตร พื้นที่ส่วนกลางชุมชน อาคารธนาคารเมล็ดพันธุ์ ธนาคารข้าว ท่าเรือ คานเรือ เรือ สถานที่ทำพิธีกรรมหรือพื้นที่ทางจิตวิญญาณ เป็นต้น หรือกิจกรรมอื่น ๆ ตามบริบทความสอดคล้องวิถีชุมชนชาติพันธุ์นั้น ๆ

(๒.๕.๑.๓) สนับสนุนงบอุดหนุนการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามวิถีวัฒนธรรมกลุ่มชุมชนชาติพันธุ์ที่หลากหลาย ส่งเสริมระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ การสร้างงาน สร้างรายได้ เศรษฐกิจวิถีชุมชน ท่องเที่ยววิถีชีวิต ชุมชนสวัสดิการตามบริบทความสอดคล้องวิถีชุมชนชาติพันธุ์นั้น ๆ

(๒.๕.๑.๔) สนับสนุนงบอุดหนุนการพัฒนาด้านสังคม ส่งเสริมกิจกรรมเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ วิถีวัฒนธรรม พื้นที่ทำกิน แหล่งทำมาหากิน พื้นที่ทางจิตวิญญาณ พื้นที่อนุรักษ์การจัดการทรัพยากรดิน น้ำ ป่า เช่น ไร่หมุนเวียน ป่าหมุนเวียน ทะเลหมุนเวียน เป็นต้น องค์ความรู้และภูมิปัญญาด้านต่าง ๆ ควบคู่กับการผสานองค์ความรู้ใหม่การส่งต่อและสืบทอดสู่คนรุ่นใหม่

(๒.๕.๑.๕) สนับสนุนงบอุดหนุนการพัฒนากระบวนการ สนับสนุนพัฒนาความสามารถและความเข้มแข็งชุมชนกลุ่มและการเชื่อมโยงเครือข่ายชาติพันธุ์

(๒.๕.๑.๖) สนับสนุนงบอุดหนุนการพัฒนาเตรียมโครงการและขบวนการและงบสำรอง สนับสนุนการเตรียมความพร้อมกลุ่มชุมชน เครือข่ายชาติพันธุ์ ในการสำรวจและการจัดทำระบบฐานข้อมูลชุมชนชาติพันธุ์

(๒.๖) การสนับสนุนกลไกหรือขบวนการขับเคลื่อนในการพัฒนาโครงการ ดังนี้

(๒.๖.๑) การสนับสนุนการขับเคลื่อนระดับจังหวัด กรณีจังหวัดที่ยังไม่มีการเชื่อมโยงเครือข่ายบ้านมั่นคงเมือง บ้านมั่นคงชนบท ประเด็นงานพัฒนาต่าง ๆ และหน่วยงานภาคี เพื่อเตรียมความกลไกและการทำงานระดับจังหวัด และพัฒนาขีดความสามารถของขบวนจังหวัด โดยมีกรอบงบประมาณสนับสนุนการขับเคลื่อนระดับจังหวัด จังหวัดละไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

(๒.๖.๒) การสนับสนุนโครงการคณะทำงานเครือข่ายบ้านมั่นคงจังหวัด เพื่อยกระดับความเข้มแข็งของเครือข่ายองค์กรชุมชนให้เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนงานพัฒนาที่อยู่อาศัย ที่ดินและคุณภาพชีวิตในชุมชน รวมถึงการพัฒนาคุณภาพองค์กรชุมชน กลุ่มเป้าหมาย และคนในขบวนองค์กรชุมชนในพื้นที่ โดยมีกรอบงบประมาณสนับสนุน ดังนี้

(๒.๖.๒.๑) โครงการคณะทำงานเครือข่ายบ้านมั่นคงจังหวัด จังหวัดละไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท

(๒.๖.๒.๒) โครงการคณะทำงานเครือข่ายบ้านมั่นคงในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เขตละไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท

(๒.๗) การสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคงลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง (แผน ๑) ให้ใช้หลักเกณฑ์ตามข้อ ๓ (๒.๑) การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยบ้านมั่นคงเมือง

(๒.๘) การสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคงชุมชนชายแดนไทย ให้ใช้หลักเกณฑ์ตามข้อ ๓ (๒.๒) การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยบ้านมั่นคงชนบท

ข้อ ๔ งบสำรองกรณีเร่งด่วนหรือขยายผล พิจารณาสนับสนุนงบประมาณตามแผนงานและความจำเป็น

ข้อ ๕ กรณีที่สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) มีความจำเป็น หรือการดำเนินโครงการไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สถาบันอาจมีการเปลี่ยนแปลงการสนับสนุนงบประมาณได้ตามความเหมาะสม

ข้อ ๖ กรณีอื่นใดที่มิได้กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในคู่มือเกี่ยวกับการบริหารโครงการการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยบ้านมั่นคง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๙

(นางสาวเฉลิมศรี ระดากูล)
รองผู้อำนวยการ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน